

SUD BOSNE I HERCEGOVINE

СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Суд БиХ БиХ	
Кривично-процесни одбор Сарајево	
Одсек за судску управу Одсек за судску управу	
X - K-06/311-1	192
22 st.	(Str. Crp.)
13-08-2007	
Maković	15:12

Broj: X-K-06/311-1

Sarajevo, 16.07.2007. godine

Sud Bosne i Hercegovine, sudija Salem Miso kao sudija pojedinac, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Lejle Konjić kao zapisničara u krivičnom predmetu protiv optuženog Semira Pružljanina zbog produženog krivičnog djela carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) i krivičnog djela porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH, povodom izmijenjene optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine (BiH) broj KT-65/07 od 23.05.2006. godine, izmijenjene tokom glavnog pretresa dana 13.06.2007. godine, nakon održanog glavnog pretresa, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH Ahmeta Halebića, optuženog Semira Pružljanina i branioca Midhata Koče, donio je i javno objavio dana 16.07.2007. godine sljedeću:

PRESUDA

Optuženi: Semir Pružljanin, sin Adema i majke Sabahete, rođene Islamović, rođen 25.01.1988. godine u Novom Pazaru, Republika Srbija, nastanjen u Novom Pazaru, ulica Rifata Burdževića br. 100, direktor i osnivač firme „Omerta“ d.o.o. Sarajevo, Bošnjak, državljanin Srbije, pasoš broj 005224661, JMBG 2501988783982, nalazi se u pritvoru od 14.12.2006. godine u Kazneno popravnom zavodu Sarajevo (KPZ Sarajevo).

KRIVJE

Što je:

I

U periodu od 05.09.2006. godine do 15.12.2006. godine, kao vlasnik i osnivač firme „Omerta“ d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem u Sarajevu, ul. Pavla Lukača br. 9, u namjeri da izbjegne plaćanje carinskih i drugih dažbina, koje se plaćaju kod uvoza robe, potpisao i uz posredovanje špeditorske firme „Bihor“ d.o.o. Sarajevo popunio i Carinskoj ispostavi Sarajevo podnio 6 (šest) lažnih carinskih prijava za ponovni uvoz (IM – 6), prikazujući da se radi o robi – kompenzirajućim proizvodima uz djelimično plaćanje uvoznih dažbina, iako se radilo o uvozu robe na koju je trebao platiti pune carinske i druge dažbine, po kojim uvozima je trebalo provesti proceduru redovnog uvoza robe (IM – 4) jer se radilo o stavljanju robe u Slobodan promet u Bosni i Hercegovini, tako što su u carinske prijave za ponovni uvoz robe (IM – 6) upisani ranije iskorišteni i razduženi dokumenti, i to odobrenje za vanjsku obradu Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (BiH) – Regionalni centar Sarajevo, broj BiH 03/4-2-UP/I-18-7295/06 od 12.10.2006. godine (u rubrici 44) i Prijava za privremeni izvoz Ex-2 broj: C -64793 od 12.10.2006. godine (u rubrici 40), koji dokumenti su iskorišteni i razduženi po razdužnom listu JCI IM – 6 broj: C-65550 od 16.10.2006. godine, pa je:

1. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 68672 od 28.10.2006. godine izvršen uvoz 3.652 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 25.713,48 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 1.032,79 KM (carina 427,62 KM, carinsko evidentiranje 28,50 KM i PDV 576,67 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 9.198,51 KM (carina 3.857,05 KM, carinsko evidentiranje 257,13 KM i PDV 5.084,43 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od **8.165,72 KM**.
2. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 69843 od 02.11.2006. godine izvršen uvoz 5.737 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 40.394,15 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 1.615,43 KM (carina 672,29 KM, carinsko evidentiranje 44,81 KM i PDV 898,33 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 14.442,30 KM (carina 6.059,12 KM, carinsko evidentiranje 403,94 KM i PDV 7.979,34 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od **12.826,98 KM**.
3. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 70139 od 03.11.2006. godine izvršen uvoz 3.634 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 25.586,95 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 2.043,26 KM (carina 851,95 KM, carinsko evidentiranje 56,78 KM i PDV 1.134,53 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 9.153,27 KM (carina 3.838,05 KM, carinsko evidentiranje 255,87 KM i PDV 5.059,36 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od **7.110,02 KM**.
4. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 70921 od 07.11.2006. godine izvršen uvoz 4.770 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 33.585,51 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 2.678,38 KM (carina 1.118,66 KM, carinsko evidentiranje 74,57 KM i PDV 1.485,15 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 12.010,37 KM (carina 5.037,84 KM, carinsko evidentiranje 335,86 KM i PDV 6.636,67 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od **9.331,99 KM**.
5. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 72043 od 10.11.2006. godine izvršen uvoz 5.400 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 38.021,33 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 3.030,28 KM (carina 1.266,43 KM, carinsko evidentiranje 84,42 KM i PDV 1.679,43 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 13.594,84 KM (carina 5.703,21 KM, carinsko evidentiranje 380,21 KM i PDV 7.511,42 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od **10.564,56 KM**.
6. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 72914 od 14.11.2006. godine izvršen uvoz 2.677 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 18.848,72 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 1.508,40 KM (carina 627,35 KM, carinsko evidentiranje 41,81 KM i PDV 839,24 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 6.746,38 KM (carina 2.827,31 KM, carinsko evidentiranje 188,49

KM i PDV 3.730,57 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navđenih dažbina u ukupnom iznosu od 5.237,97 KM.

Pa su sa navedenih 6 (šest) uvoza izbjegnute carinske i druge dažbine u ukupnom iznosu od 53.237,28,00 KM.

Dakle, u namjeri da izbjegne plaćanje carine i drugih dažbina koje se plaćaju prilikom uvoza robe načinio i podnio carinskom organu krivotvorenu carinsku ispravu, a visina izbjegnutih carinskih dažbina prelazi 5.000,00 KM.

Čime je počinio produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH).

Pa mu Sud pod tačkom 1. optužnice za počinjeno produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. KZ BiH, uz primjenu odredaba člana 39., 42. i 48. KZ BiH

UTVRĐUJE

Kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 4 (četiri) mjeseca.

II

U periodu iz tačke I, kao vlasnik i osnivač firme "Omerta" d.o.o. Sarajevo, u namjeri da izbjegne plaćanje poreza na dodatnu vrijednost, po jedinstvenim carinskim ispravama (JCI) IM – 4 broj C – 64317 od 11.10.2006. godine, broj C – 64313 od 11.10.2006. godine, broj C – 65004 od 13.10.2006. godine, broj C – 65811 od 17.10.2006. godine, broj C – 66290 od 19.10.2006. godine, broj C – 66809 od 20.10.2006. godine, broj C – 68670 od 27.10.2006. godine, broj C – 69848 od 02.11.2006. godine, broj C – 69850 od 02.11.2006. godine, broj C – 70143 od 03.11.2006. godine, broj C – 70920 od 07.11.2006. godine, broj C – 71255 od 08.11.2006. godine, broj C – 72507 od 10.11.2006. godine, broj C – 72915 od 14.11.2006. godine, broj C – 72918 od 14.11.2006. godine, broj C – 74349 od 18.11.2006. godine, broj C – 74898 od 21.11.2006. godine, broj C – 77403 od 29.11.2006. godine, broj C – 78972 od 05.12.2006. godine, kao i po jedinstvenim carinskim ispravama (JCI) IM – 6 broj C – 68672 od 28.10.2006. godine, broj C – 70139 od 03.11.2006. godine, broj C – 70921 od 07.11.2006. godine, broj C – 71256 od 08.11.2006. godine, broj C – 72043 od 10.11.2006. godine, broj C – 72914 od 14.11.2006. godine, broj C – 72925 od 14.11.2006. godine, broj C – 74348 od 18.11.2006. godine, broj C – 74902 od 21.11.2006. godine, broj C – 77396 od 29.11.2006. godine, broj C – 77409 od 29.11.2006. godine, broj C – 75255 od 22.11.2006. godine, broj C – 78976 od 05.12.2006. godine, broj C – 80105 od 08.12.2006. godine, broj C – 81106 od 12.12.2006. godine, broj C – 72911 od 14.11.2006. godine, broj C – 74342 od 18.11.2006. godine, broj C – 75251 od 22.11.2006. godine, broj C – 74899 od 21.11.2006. godine, broj C – 77407 od 29.11.2006. godine, broj C – 77399 od 29.11.2006. godine, broj C – 78984 od 05.12.2006. godine, broj C – 80099 od 08.12.2006. godine i broj C – 81109 od 12.12.2006. godine, uvezao tekstilnu robu i gotove proizvode od tekstila u vrijednosti od 427.729,33 KM, koji iznos je utvrđen kod

carinjenja robe i gotovih proizvoda po navedenim jedinstvenim carinskim ispravama, na koji iznos je platio ulazni porez na dodatnu vrijednost u iznosu od 72.691,31 KM.

Optuženi je tekstilnu robu i gotove proizvode u ukupnoj maloprodajnoj vrijednosti iskazanoj u knjigovodstvu u iznosu od 613.269,95 KM, u koji iznos je ušla nabavna vrijednost uvećana za zavisne troškove i razliku u cijeni, bez poreza na dodatnu vrijednost, u prethodno navedenom periodu prodao njemu poznatim kupcima, čime je, obzirom na ostvareni oporezivi promet preko 50.000,00 KM bio dužan da se registruje kao poreski obveznik u smislu člana 57. Zakona o porezu na dodatnu vrijednost i člana 77. Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatnu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 9/05), ali to nije učinio sve do 01.12.2006. godine, kada je Upravi za indirektno oporezivanje – Regionalni centar Sarajevo podnio zahtjev za registraciju, bez podataka o stanju zaliha dobara na taj dan, suprotno odredbama člana 37. Zakona o porezu na dodatnu vrijednost ("Službeni glasnik BiH" br. 52/05), a koje podatke je iskazao u zahtjevu za priznavanje ulaznog poreza na dodatnu vrijednost koji je podnio 21.12.2006. godine, pa je na navedeni način, obzirom na ostvareni oporezivi promet koji nije prikazao u svom knjigovodstvu, izbjegao platiti porez na dodatnu vrijednost u iznosu od 31.564,58 KM, što predstavlja razliku između obračunatog izlaznog poreza na dodatnu vrijednost u iznosu od 104.255,89 KM (porez obračunat na utvrđenu maloprodajnu vrijednost robe i gotovih proizvoda u iznosu od 613.269,95 KM) i iznosa plaćenog ulaznog poreza na dodatnu vrijednost od 72.691,31 KM, a da bi to prikrio u svom knjigovodstvu prikazao da je sva navedena roba na zalihama, kako ne bi imao obavezu obračunavati i prikazivati izlazni porez na dodatnu vrijednost.

Dakle, izbjegao plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima i o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa poreskih obaveza, a iznos obaveze čije je plaćanje izbjegnuto prelazi iznos od 10.000,00 KM.

Čime je počinio krivično djelo porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH.

Pa mu Sud pod tačkom 2. optužnice za počinjeno krivično djelo porezne utaje iz člana 210. stav 1, uz primjenu odredaba člana 39., 42. i 48. KZ BiH

U T V R Ć U J E

Kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 3 (četiri) mjeseca.

Pa uz primjenu odredbi člana 53. KZ BiH optuženog Semira Pružljanina

O S U Ć U J E

Na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci.

Na osnovu člana 56. KZ BiH optuženom Semiru Pružljaninu u izrečenu jedinstvenu kaznu zatvora ima se uračunati vrijeme provedeno u pritvoru počev od dana 14.12.2006. godine pa nadalje.

Na osnovu člana 111. u vezi sa članom 110. KZ BiH optuženi se obavezuje platiti novčani iznos od 84.801,86 KM, kao imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom. Ovaj iznos optuženi je dužan platiti u roku od 15 (petnaest) dana od dana pravosnažnosti presude.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) optuženi Semir Pružljanin se obavezuje da naknadi troškove krivičnog postupka čiju će visinu Sud odrediti posebnim rješenjem, po pribavljenju potrebnih podataka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (BiH), optužnicom broj KT-65/07 od 19.02.2007. godine, izmijenjenom na pretresu dana 13.06.2007. godine, optužilo je Semira Pružljanina za produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. KZ BiH i krivično djelo porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH.

Na ročištu održanom dana 09.03.2007. godine, optuženi se izjasnio da nije kriv, tako da je predmet upućen sudiji za zakazivanje glavnog pretresa. Glavni pretres u ovom predmetu počeo je dana 03.04.2007. godine čitanjem optužnice.

Tokom dokaznog postupka u ovom krivičnom predmetu izvedeni su dokazi Tužilaštva BiH, kao i dokazi odbrane optuženog. Tužilaštvo BiH neposredno je saslušalo svjedoke optužbe: Sijarić Mulaza, Jahović Zijadu, Hodžić Fahiru, Šabotić Hasima, Šarčević Jasminku, Vranješević Damira, Čvoro Borislava, Rahmanović Sevdiju, Jovović Gorana i Sijarić – Tufo Sanelu. Neposredno je saslušana vještak finansijske struke Prašljivić Kerima, čiji nalaz i mišljenje je Tužilaštvo BiH uvelo kao dokaz optužbe.

Sadržajno je iznesena objektivna dokumentacija: Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Fahire Hodžić izdata od Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) broj: 05/5-3-IV-D-09-17682-1/07 od 26.01.2007. godine, Zapisnik o doborovoljnoj predaji predmeta sačinjen od strane UIO broj: 05/5-3-IV-D-09-17682-2/07 od 26.01.2007. godine, Temeljnica broj OME/IZV/1 od 31.10.2006. godine, Bruto bilans preduzeća "Omerta" d.o.o. od 05.12.2006. godine, Bruto bilans preduzeća "Omerta" d.o.o. od 01.01.2007. godine, Konto kartica preduzeća "Omerta" d.o.o. od 19.01.2007. godine, Temeljnica broj OME/PR/7 od 30.11.2006. godine, Temeljnica broj OME/PR/12 od 30.11.2006. godine, Temeljnica broj OME/PR/16 od 30.11.2006. godine, Temeljnica broj OME/PR/20 od 30.11.2006. godine, Konto kartica preduzeća "Omerta" d.o.o. od 19.01.2007. godine, Temeljnica broj OME/VPK/6A od 31.10.2006. godine, Temeljnica broj OME/VPK/11 od 30.11.2006. godine, Temeljnica broj OME/VPK/17 od 30.11.2006. godine, Dopis UIO Regionalni centar Sarajevo broj: 03/4-2 D-5068-1/07 od 28.05.2007. godine (u prilogu ovog dopisa je uvedeno 8 rješenja, i to: Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1308/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1309/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1307/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1305/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1306/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1304/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1310/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1302/07 od 18.05.2007. godine), Nalaz i mišljenje vještaka Kerime Prašljivić od 23.04.2007.

godine, 12 bijelih papira (praznih) sa pečatom preduzeća "Omerta" d.o.o i potpisom Semira Pružljanina, Jedinstvena carinska isprava (JCI) broj C 78972 od 05.12.2006. godine, JCI C 77390 od 29.11.2006. godine, JCI C 77394 od 29.11.2006. godine, JCI C 77403 od 29.11.2006. godine, JCI C 74898 od 21.11.2006. godine, JCI C 74349 od 18.11.2006. godine, JCI C 72918 od 14.11.2006. godine, JCI C 72915 od 14.11.2006. godine, JCI C 72057 od 10.11.2006. godine, JCI C 71255 od 08.11.2006. godine, JCI C 70920 od 07.11.2006. godine, JCI C 70143 od 03.11.2006. godine, JCI C 69850 od 02.11.2006. godine, JCI C 69848 od 02.11.2006. godine, JCI C 68670 od 28.10.2006. godine, JCI C 66809 od 20.10.2006. godine, JCI C 66290 od 19.10.2006. godine, JCI C 65811 od 17.10.2006. godine, JCI C 65004 od 13.10.2006. godine, JCI C 64313 od 11.10.2006. godine, JCI C 64317 od 11.10.2006. godine, JCI C 81109 od 12.12.2006. godine, JCI C 80099 od 08.12.2006. godine, JCI C 78984 od 05.12.2006. godine, JCI C 77399 od 29.11.2006. godine, JCI C 77407 od 29.11.2006. godine, JCI C 74899 od 21.11.2006. godine, JCI C 75251 od 22.11.2006. godine, JCI C 74342 od 18.11.2006. godine, JCI C 72911 od 14.11.2006. godine, JCI C 81106 od 12.12.2006. godine, JCI C 80105 od 08.12.2006. godine, JCI C 78976 od 05.12.2006. godine, JCI C 75255 od 22.11.2006. godine, JCI C 77409 od 29.11.2006. godine, JCI C 77396 od 29.11.2006. godine, JCI C 74902 od 21.11.2006. godine, JCI C 74348 od 18.11.2006. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) broj: 17-02/2-PT-35/06 od 22.12.2006. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta SIPA broj: 17-02/2-PT-33/06 od 20.12.2006. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta SIPA broj: 17-02/2-PT-34/06 od 22.12.2006. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta SIPA broj: 17-03/2-04-3-18/06 od 15.12.2006. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta SIPA broj: 17-03/2-04-3-17/06 od 15.12.2006. godine, Rješenje o upisu subjekta (preduzeća "Omerta" d.o.o) u sudski registar broj: 065-0-Reg-06-001799 od 05.09.2006. godine, JCI C 72925 od 14.11.2006. godine, Službena zabilješka SIPA broj: 17-03/2-113/06 od 18.12.2006. godine, Službena zabilješka SIPA broj: 17-03/2-112/06 od 18.12.2006. godine, Dopis UIO Regionalni centar Sarajevo broj: 03/4-2 D-18-5068/07 od 27.03.2007. godine (u prilogu zahtjevi špedicije "Bihor" za modifikaciju prijava IM-6, i to: UP/I-18-1302, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310/07 od 09.03.2007. godine i UP/I-18-1490 od 19.03.2007. godine), JCI C 71256 od 08.11.2006. godine, JCI C 69852 od 02.11.2006. godine, JCI C 72914 od 14.11.2006. godine, JCI C 72043 od 10.11.2006. godine, JCI C 70921 od 07.11.2006. godine, JCI C 70139 od 03.11.2006. godine, JCI C 69843 od 02.11.2006. godine, JCI C 68672 od 28.10.2006. godine, JCI C 65550 od 16.10.2006. godine, JCI C 64793 od 12.10.2006. godine, Odobrenje za vanjsku obradu izdato od UIO broj: VO9027295/06 od 12.10.2006. godine, Dopis UIO Regionalni centar Sarajevo broj: 05/5-3/IV-D-09-2581-1/07 J.Š; R.S. od 14.02.2007. godine (u prilogu original akta firme "Omerta" d.o.o. "Dostava popisa zaliha na dan 01.12.2006. godine" zaprimljen u UIO dana 21.12.2006. godine), Razdužni list broj EX 2 Br: 64793 od 12.10.2006. godine i Zahtjev za registraciju PDV obveznika za preduzeće "Omerta" d.o.o.

Odbrana optuženog Semira Pružljanina, u toku dokaznog postupka, neposredno je saslušala vještaka finansijske struke Keč Taufika, čiji nalaz i mišljenje je uvršten kao dokaz u konceptu odbrane optuženog. Odbrana optuženog je sadržajno iznijela objektivnu dokumentaciju, Odobrenje za vanjsku obradu izdato od UIO broj: BiH 03/4-2 UP/I-18-7390/06 od 18.10.2006. godine i Ugovor o međunarodnoj poslovnoj saradnji između preduzeća „Omerta“ d.o.o Sarajevo i preduzeća „Tajkun“ d.o.o. Novi Pazar, broj 38/06.

Nakon ocjene svih izvedenih dokaza kako optužbe, tako i odbrane, pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, Sud je donio odluku kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Uvjerenje Suda da je optuženi Semir Pružljanin počinio produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. KZ BiH, na način mjesta i vremena kako je to naznačeno u tački 1. izreke presude (tačke 1-1, 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6), proizilazi iz materijalnih dokaza optužbe (posebno: (JCI) IM – 6 broj C – 68672 od 28.10.2006. godine, (JCI) IM – 6 broj C – 69843 od 02.11.2006. godine, (JCI) IM – 6 broj C – 70139 od 03.11.2006. godine, (JCI) IM – 6 broj C – 70921 od 07.11.2006. godine, (JCI) IM – 6 broj C – 72043 od 10.11.2006. godine, (JCI) IM – 6 broj C – 72914 od 14.11.2006. godine, Razdužni list broj EX 2 Br: 64793 od 12.10.2006. godine, Odobrenje za vanjsku obradu izdato od UIO broj: VO9027295/06 od 12.10.2006. godine) i iskaza svjedoka optužbe Mulaza Sijarića, Sanele Tufo – Sijarić, Gorana Jovovića i Sevdije Rahmanović, a prije svega iz nalaza i mišljenja vještaka Kerime Prašljivić koji nalaz je Sud u potpunosti prihvatio i našao objektivnim i stručnim. Navedeni dokazi izvan svake sumnje dokazuju da je optuženi Semir Pružljanin u namjeri da izbjegne, odnosno da omogući preduzeću „Omerta“, izbjegavanje plaćanja carine i drugih dažbina koje se plaćaju prilikom uvoza robe 6 (šest) puta načinio i podnio carinskom organu krivotvorene carinske isprave, izbjegavši na taj način plaćanje carinskih dažbina u iznosu koji prelazi 5.000,00 KM prilikom svakog pojedinačnog podnošenja krivotvorenih isprava, odnosno da je sa navedenih 6 (šest) prijama izbjegao platiti iznos od 53.237,28 KM carinskih i drugih dažbina. Na ovaj način, optuženi je počinio produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. KZ BiH. Pored ovoga, naprijed navedeni dokazi van svake sumnje dokazuju i to da je optuženi izbjegao plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom BiH dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima i o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa poreskih obaveza, pri čemu je iznos obaveze čije je plaćanje izbjegnuto prešao 10.000,00 KM. Sud nalazi da je ovim radnjama optuženi počinio krivično djelo porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH.

1. Produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. KZ BiH

Sud nalazi nespornim da je optuženi Semir Pružljanin u svojstvu vlasnika i osnivača osnovao preduzeće „Omerta“ d.o.o. Sarajevo sa sjedištem u ul. Pavla Lukača 9, Sarajevo koje je osnovano kao društvo za trgovinu na veliko i malo i usluge, kao društvo sa ograničenom odgovornošću. Prednje proizilazi iz Rješenja o upisu u sudski registar preduzeća „Omerta“ broj 065-0-Reg-06-001799 od 05.09.2006. godine. U ovom rješenju optuženi je upisan kao lice ovlašteno za zastupanje preduzeća bez ograničenja. Preduzeće „Omerta“ se prvi put obratilo UIO Regionalni centar Sarajevo dana 11.10.2006. godine sa zahtjevom za izdavanje odobrenja za korištenje carinskog postupka sa ekonomskim učinkom – vanjska obrada, za robu teksas platno, tako da je UIO Regionalni centar Sarajevo je dana 12.10.2006. godine izdala Odobrenje za vanjsku obradu broj 03/4-2-UP/I-18-7295/06. Ovo odobrenje za vanjsku obradu je važno do 12.11.2006. godine, sa periodom od 6 mjeseci razduženja (u toku 6 mjeseci se mogao vršiti uvoz kompenzacionih proizvoda – proizvoda sa vanjske obrade). Po navedenom odobrenju, a u skladu sa JCI C 64793 preduzeće „Omerta“ je dana 12.10.2006. godine izvezlo količinu od 56.049m² teksas platna, od kojih je trebalo uvesti 29.345 komada muških pantalona sa vanjske obrade od „Simplon šped“ d.o.o. Valjevo. Međutim, iz materijalnih dokaza, i to JCI C-65550 od 16.10.2006. godine, te

iz dokumenata koji su uloženi kao prilog JCI C 64793 od 12.10.2006. godine (Dopis preduzeća „Simplon šped“ d.o.o Valjevo broj 2006-198 u kojem je naznačeno da je isporučeno teksas platno neodgovarajućeg kvaliteta, Izjava optuženog da prihvata nazad vraćeno platno, te Dopis špedicije „Bihor“ broj 132-01 od 16.10.2006. godine koji je upućen UIO u kojem se traži odobrenje za vraćanje neodgovarajuće robe) proističe da je čitava količina od 56.049m² teksas platna vraćena preduzeću „Omerta“ d.o.o Sarajevo, uz obrazloženje da je materijal neodgovarajućeg kvaliteta. Iz navedenog Dopisa špedicije „Bihor“ broj 132-01 od 16.10.2006. godine koji je upućen UIO vidljivo je da je optuženi posredstvom špediterske firme „Bihor“ tražio oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina u skladu sa članom 177. stav 3. ZCP BiH (*na osnovu toga što je roba koja je izvezena iz carinskog područja BiH prema postupku vanjske obrade vraćena u stanju u kojem je izvezena*). Iz razdužnog lista Ex 2 broj 64793 od 12.10.2006. godine proističe da je ova količina teksas platna u potpunosti razdužena (platno je u cjelosti izvezeno, zatim uvezeno i to predstavlja kraj ciklusa korištenja istog).

Iako su i odobrenje i prijava za privremeni izvoz u potpunosti razduženi, optuženi je, koristeći ponovo gore pomenuto Odobrenje za vanjsku obradu broj UP/I-18-7295/06 od 12.10.2006. godine, od preduzeća „Tajkun“ d.o.o. Novi Pazar uvezao robu u 8 navrata. Međutim, prilikom 6 od ovih 8 uvoza ostvareno je bitno obilježje bića krivičnog djela iz člana 216. stav 1. KZ BiH, a koje ulazi u sastav produženog krivičnog djela carinske prijevare. Svih 6 spornih prijava za ponovni uvoz robe (oznaka za ove prijave je IM-6) optuženi je podnio Carinskoj ispostavi Sarajevo uz posredovanje špediterske firme „Bihor“ d.o.o. Sarajevo. Naime, optuženi (u svojstvu vlasnika i osnivača preduzeća „Omerta“) je dao generalnu punomoć špediterskoj firmi „Bihor“, koja je obavljala sve poslove vezane za carinske obaveze za preduzeće „Omerta“. Na ove okolnosti je svjedočio vlasnik špediterske kuće „Bihor“, Mulaz Sijarić i izvedeni su materijalni dokazi u tom pravcu (generalna punomoć data špediciji „Bihor“ priložena uz svaku JCI). Također, dokazi koji ukazuju na zaključak da je optuženi dao sva ovlaštenja ovoj špediterskoj firmi su i 8 bjanko papira sa pečatom preduzeća „Omerta“ i potpisom optuženog, koji su nađeni u prostorijama špedicije, razumljivo podrazumijevajući pri tome i bjanko papire za 2 (dva) uvoza kojima nije ostvarena krivičnopravna radnja carinske prijevare.

Na okolnosti popunjavanja carinskih isprava, kao i sve ostale obavezne radnje koje je neophodno izvršiti pri uvozu/izvozu robe, saglasne iskaze su dali Mulaz Sijarić, vlasnik špedicije „Bihor“ d.o.o. Sarajevo, kao i svjedoci Goran Jovović i Sanela Tufo – Sijarić, također uposlenici ove špedicije. Mulaz Sijarić je obavljao sve poslove na carini za preduzeće „Omerta“ (kao što su poslovi plaćanja carinskih dažbina, PDV, evidencija o odobrenjima) i on je potvrdio da je na jedinstvenim carinskim ispravama koje su korištene za uvoz zaista korišteno razduženo odobrenje Uprave za indirektno oporezivanje broj 03/4 - UP/I-18-7295/06. Međutim, svjedok pravda takvo postupanje činjenicom da je odobrenje koje je bilo razduženo bilo skoro isto kao novo odobrenje koje je firma „Omerta“ dobila naknadno, te tvrdi da se radilo o grešci. Zahtjev za modifikaciju, odnosno novi razdužni list je podnio 09.03.2007. godine, iz razloga što je tek tada uspio kompletirati potrebnu dokumentaciju. Svjedoci Sevdija Rahmanović, Goran Jovović i Sanela Tufo – Sijarić su potvrdili da je u rubrikama 40. i 44. spornih JCI upisivano razduženo odobrenje broj 03/4-UP/I-18-7295/06). Pri tome, svjedok Goran Jovović tvrdi da je upravo on popunjavao 6 spornih prijava upisujući razduženo odobrenje u rubrike 40. i 44. svake od ovih prijava.

Ovi navodi svjedoka su potkrijepljeni i objektivnom dokumentacijom (rubrike 40 i 44 u svakoj od isprava), jedinstvenim carinskim ispravama, i to: JCI C 68672 od 28.10.2006. godine (uvezeno je 3.652 komada muških pantalona), C 69843 od 02.11.2006. godine (uvezeno je 5.737 komada muških pantalona), C 69852 od 02.11.2006. godine (uvezeno je 1.740 komada muških pantalona), C 70139 od 03.11.2006. godine (uvezeno je 3.634 komada muških pantalona), C 70921 od 07.11.2006. godine (uvezeno je 4.770 komada muških pantalona), C 71256 od 08.11.2006. godine (uvezeno je 1.735 komada muških pantalona), C 72043 od 10.11.2006. godine (uvezeno je 5.400 komada muških pantalona) i C 72914 od 14.11.2006. godine (uvezeno je 2.677 komada muških pantalona). Uvidom u ove prijave utvrđeno je da je optuženi po navedenim prijavama uvezao 29.345 komada teksas pantalona, koji iznos i jeste naznačen na pomenutom odobrenju za vanjsku obradu. Međutim, imajući u vidu da je odobrenje (kao što je već opisano), nakon vraćenog materijala od „Simplon šped“ u potpunosti razduženo, svako njegovo dalje korištenje nije bilo zakonito.

Potrebno je istaći i činjenicu da je rok važenja odobrenja 1 mjesec od izdavanja (rok u kojem se roba mora izvesti na vanjsku obradu), dok je rok razduženja odobrenja 6 mjeseci (rok u kojem se roba sa vanjske dorade mora uvesti). Iako je pomenuto odobrenje korišteno u propisanim rokovima, isto nije smjelo biti uopće korišteno u 8 navedenih uvoza, od kojih 2 (dva) uvoza naprijed navedena ne predstavljaju krivičnopravnu radnju carinske prijevare. Nesporno je da je pomenuto djelo vršeno na način da je preduzeće „Omerta“ prikazivalo da se radi o uvozu kompenzirajućih proizvoda uz djelimično plaćanje dažbina, iako se, u stvari, radilo o uvozu robe na koju je trebalo platiti puno carinske i druge dažbine.

ZCP BiH, član 141. stav 1. dopušta mogućnost da se postupkom vanjske obrade BiH roba privremeno izveze iz carinskog područja BiH kako bi prošla procese obrade, kao i mogućnost da se proizvodi nastali iz tih procesa stave u slobodan promet uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina. Član 141. stav 3. ZCP BiH određuje pojedina značenja pojmova, pa tako, između ostalog, termin „roba za privremeni izvoz“ označava robu koja je stavljena u postupak vanjske obrade, „kompenzacioni proizvodi“ znači svi proizvodi koji nastanu u procesima vanjske obrade, „normativ proizvodnje“ znači količinu ili procenat kompenzacionih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine robe za privremeni izvoz.

Na ovaj način optuženi je (odnosno preduzeće „Omerta“) izbjegao plaćanje uvoznih dažbina u ukupnom iznosu od **53.237,28 KM**, imajući u vidu da iznosi neplaćenih carinskih dažbina preduzeća „Omerta“u 6 (od 8) pojedinačnih uvoza prelaze 5.000,00 KM, što je zakonom propisani minimum za postojanje krivičnog djela carinske prijevare.

Bimo obilježje bića krivičnog djela carinske prijevare iz člana 216. stav 1. KZ BiH je da iznos neplaćene carine ili drugih dažbina koje se plaćaju prilikom uvoza robe prelazi 5.000 KM. Sud je ocjenom izvedenih dokaza utvrdio da je ovaj uslov van svake sumnje ispunjen prilikom 6 uvoza, i to uvoza prijavljenih po sljedećim JCI: JCI C 68672 od 28.10.2006. godine, C 69843 od 02.11.2006. godine, C 70139 od 03.11.2006. godine, C 70921 od 07.11.2006. godine, C 72043 od 10.11.2006. godine i C 72914 od 14.11.2006. godine.

U 2 preostala uvoza evidentno je da pojedinačni iznosi izbjegnutih dažbina ne prelaze prag od 5.000,00 KM, odnosno u jednom je iznos izbjegnutih plaćanja 3.891,30 KM (po JCI C 69852 od 02.11.2006. godine), a u drugom iznos od 3.395,28 KM (po JCI C

71256 od 08.11.2006. godine), što znači da u ova 2 uvoza ne postoji bitan element krivičnog djela carinske prijevare iz člana 216. stav 1. KZ BiH, zbog čega je navedene iznose Sud izostavio iz osnova produženog krivičnog djela carinske prijevare iz člana 216. stav 1. KZ BiH, pa time i iz iznosa izbjegnutih plaćanja kako je to optužba navela.

Odbrana optuženog je gradila tezu da se radilo o grešci prilikom popunjavanja spornih 6 JCI (JCI C 68672 od 28.10.2006. godine, C 69843 od 02.11.2006. godine, C 70139 od 03.11.2006. godine, C 70921 od 07.11.2006. godine, C 72043 od 10.11.2006. godine i C 72914 od 14.11.2006. godine), potkrijepivši ovu tezu nalazom i mišljenjem vještaka odbrane, Taufika Keča.

Ovaj nalaz i mišljenje Sud nije prihvatio imajući u vidu nalaz i mišljenje vještaka optužbe Kerime Prašljivić, a cijeneći pri tome da nalaz vještaka Keča predstavlja konstrukciju odbrane za oslobađanje optuženog od krivičnopravne odgovornosti za tačku 1. optužnice. Također, pomenuti nalaz koji je sačinio ovaj vještak, kao ni mišljenje koje je on iznio u svom nalazu ne mogu razumno proizaći iz činjenica dokazanih u postupku pred Sudom, niti dovesti u pitanje činjenice koje se optuženom stavljaju na teret. Vještak Keč u iznesenom mišljenju tvrdi da je preduzeću "Omerta" naplaćeno više uvoznih dažbina (za 1696 komada predmetnih proizvoda), iz razloga što je, prema mišljenju vještaka, UIO-u nepoznat postupak računanja otpadnog materijala. Vještak tvrdi da je "Omerta" imala pravo na umanjenje oporezive robe u smislu da su carinski organi trebali računati otpad od 3 % (količina otpadnog materijala prilikom krojenja i šivenja). On tvrdi da je nemoguće skrojiti proizvode od izvezenog materijala bez otpada. Također, on u svom mišljenju kaže da faktorna vrijednost uvezene robe predstavlja stvarno plaćenu vrijednost robe u skladu sa članom 26. ZCP BiH (vidljivo je i iz dokaza odbrane, Ugovor o međunarodnoj poslovnoj saradnji između preduzeća "Tajkun" d.o.o. Novi Pazar i "Omerta" d.o.o. Sarajevo broj 38/06, kao i Odobrenje za vanjsku obradu broj 03/4-UP/I-18-7390/06 od 18.10.2006. godine), iako su carinski radnici UIO Regionalnog centra Sarajevo bez ikakvog obrazloženja odbili da prihvate sačinjene fakture da bi samovoljno utvrdili neke, samo njima poznate, vrijednosti predmetnim robama. Na kraju, vještak tvrdi da je takvim načinom rada carinskih radnika UIO ostavljena mogućnost samovoljnog određivanja carinske vrijednosti uvezene robe.

Sud nalazi da ovi navodi nisu potvrđeni izvedenim dokazima, jer uvidom u priložene Zapisnike o utvrđivanju carinske vrijednosti robe može se zaključiti da su carinski organi postupali u skladu sa članom 65. ZCP BiH. U skladu sa ovlastima koje imaju, carinski radnici su (iz razloga što su sumnjali u deklarisanu vrijednost robe) odredili novu vrijednost vanjske dorade (oplemenjivanja) u skladu sa članom 29. ZCP BiH, koja je predstavljala osnovicu za obračun uvoznih dažbina koji je bilo potrebno platiti. Ovakva mogućnost je predviđena ZCP, iz čega proističe tako da su carinski radnici u ovom slučaju postupali u skladu sa zakonom.

Tezu odbrane da se radi o grešci zastupali su (kako je već navedeno) i svjedoci optužbe Mulaz Sijarić, Sanela Tufo – Sijarić i Goran Jovović. Sud nije prihvatio navode da se radi o grešci upravo prihvatajući nalaz i mišljenje vještaka Kerime Prašljivić, koji nalaz i mišljenje je Sud cijenio potpuno objektivnim i stručnim, kao i objektivne dokaze optužbe (sporne JCI i razduženo odobrenje broj 03/4-UP/I-18-7295/06). Također, u skladu sa članom 313. Odluke o provedbenim propisima ZCP BiH, optuženi je bio obavezan da vodi tačnu evidenciju popunjavanja prijave. Iz spornih JCI (6 ranije naznačenih JCI) se vidi da je u rubrike 40. i 44. svake JCI upisivano već iskorišteno

(razduženo) odobrenje, a sve u cilju izbjegavanja plaćanja zakonom propisanih carinskih dažbina.

Prilikom ocjene dokaza, Sud je imao u vidu i činjenicu da je špediterska firma "Bihor" podnijela zahtjeve za modifikaciju 6 spornih JCI u trenutku kada je već bilo otkriveno počinjenje krivičnog djela (zahtjevi za modifikaciju: UP/I-18-1302, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310/07 od 09.03.2007. godine i UP/I-18-1490 od 19.03.2007. godine). Vezano za ove zahtjeve, Uprava za indirektno oporezivanje (UIO) je donijela rješenja: Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1308/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1309/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1307/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1305/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1306/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1304/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1310/07 od 18.05.2007. godine, Rješenje UIO broj: 03/4-2 UP/I-18-1302/07 od 18.05.2007. godine. Ovih 8 rješenja UIO Regionalni Centar Sarajevo kojima su odbijeni zahtjevi preduzeća "Omerta" za modifikaciju 8 spornih JCI, potvrđuju da je pomoću novog Odobrenja broj 03/4 – UP/I-18-7390/06 optuženi namjeravao ponovo razdužiti 8 već razduženih prijava. Sud uzima u obzir prigovor odbranc da se radi o nepravomoćnim rješenjima, ali također zaključuje da ova rješenja potvrđuju navode ostalih izvedenih dokaza, kako materijalnih, tako i subjektivnih. Pored toga, činjenica je da je optuženi posredstvom špediterske firme "Bihor" podnio zahtjeve za modifikaciju spornih JCI tek nakon što je lišen slobode u ovom predmetu, a ne ranije. Sud ne nalazi dokazanim tezu odbrane da je optuženi pokrenuo upravni postupak nakon lišenja slobode jer je tek naknadno uvidio grešku.

Zakon o carinskoj politici BiH (ZCP BiH) reguliše pitanja plaćanja dažbina prilikom vanjske dorade s jedne strane i redovnog uvoza radi stavljanja robe u slobodan promet sa druge strane. Vezano za pitanje redovnog uvoza i stavljanje robe u slobodan promet, član 76. ZCP BiH propisuje da: *„Stavljanje robe u slobodan promet za sobom povlači primjenu mjera trgovinske politike, okončavanje drugih radnji i postupaka predviđenih u vezi sa uvozom robe i naplatu svih dažbina koje se zakonski potražuju“*.

Uvozne dažbine prema članu 4. tačka 7. ZCP BiH *„znače carine i druge dažbine sa podjednakim učinkom kao carinske dažbine naplative pri uvozu robe, ali ne uključujući naknade i troškove za izvršene usluge.“*

Član 120. ZCP BiH određuje *„Neki ili svi kompenzacioni proizvodi ili robe u nepromijenjenom stanju mogu se privremeno izvesti s ciljem dalje prerade van carinskog područja BiH ako to odobri carinski organ u skladu sa uslovima predviđenim u propisima koji se odnose na vanjsku obradu“*.

Sud nalazi da 6 spornih uvoza predstavljaju redovne uvoze robe koje je optuženi Semir Pružljanin nezakonito prikazao kao uvoze koji podliježu režimu privremenog izvoza robe radi vanjske obrade, uz djelimično plaćanje carinskih dažbina prilikom uvoza kompenzacionih proizvoda.

Sud je, poklonivši vjeru nalazu i mišljenju vještaka Prašljivić, utvrdio iznose izbjegnutih dažbina u svakom pojedinačnom uvozu, kako je to dalje detaljno naznačeno. Naime, vještak je detaljno utvrdio da je po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 68672 od 28.10.2006. godine izvršen uvoz 3.652 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 25.713,48 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 1.032,79 KM (carina 427,62 KM, carinsko evidentiranje 28,50 KM i PDV 576,67 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u

iznosu od 9.198,51 KM (carina 3.857,05 KM, carinsko evidentiranje 257,13 KM i PDV 5.084,43 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od 8.165,72 KM. Dalje, po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 69843 od 02.11.2006. godine izvršen uvoz 5.737 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 40.394,15 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 1.615,43 KM (carina 672,29 KM, carinsko evidentiranje 44,81 KM i PDV 898,33 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 14.442,30 KM (carina 6.059,12 KM, carinsko evidentiranje 403,94 KM i PDV 7.979,34 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od 12.826,98 KM. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 70139 od 03.11.2006. godine izvršen je uvoz 3.634 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 25.586,95 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 2.043,26 KM (carina 851,95 KM, carinsko evidentiranje 56,78 KM i PDV 1.134,53 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 9.153,27 KM (carina 3.838,05 KM, carinsko evidentiranje 255,87 KM i PDV 5.059,36 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od 7.110,02 KM. Po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 70921 od 07.11.2006. godine izvršen je uvoz 4.770 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 33.585,51 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 2.678,38 KM (carina 1.118,66 KM, carinsko evidentiranje 74,57 KM i PDV 1.485,15 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 12.010,37 KM (carina 5.037,84 KM, carinsko evidentiranje 335,86 KM i PDV 6.636,67 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od 9.331,99 KM. U odnosu na jedinstvenu carinsku ispravu (JCI) IM – 6 broj C – 72043 od 10.11.2006. godine izvršen je uvoz 5.400 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 38.021,33 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 3.030,28 KM (carina 1.266,43 KM, carinsko evidentiranje 84,42 KM i PDV 1.679,43 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 13.594,84 KM (carina 5.703,21 KM, carinsko evidentiranje 380,21 KM i PDV 7.511,42 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od 10.564,56 KM. Vještak je dalje utvrdila da je po jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI) IM – 6 broj C – 72914 od 14.11.2006. godine izvršen uvoz 2.677 komada muških pantalona od teksasa, tarifnog broja 6203.42310000, u vrijednosti od 18.848,72 KM, pri čemu su plaćene carinske i druge dažbine u iznosu od 1.508,40 KM (carina 627,35 KM, carinsko evidentiranje 41,81 KM i PDV 839,24 KM), iako je bio dužan platiti dažbine u iznosu od 6.746,38 KM (carina 2.827,31 KM, carinsko evidentiranje 188,49 KM i PDV 3.730,57 KM), na koji način je izbjegao plaćanje navedenih dažbina u ukupnom iznosu od 5.237,97 KM.

Iz ovako utvrđenih činjenica proističe da su obračunate i naplaćene djelimične dažbine u iznosu od 13.388,93 KM (onako kako je to optuženi iskazao i uplatio). Međutim, vještak je naznačila u svom nalazu da je iznos carinskih dažbina obračunatih na osnovu članova 26. i 27. ZCP BiH koji je trebao biti uplaćen iznos od 73.912,80 KM. Jasno je da razlika između stvarno plaćenih dažbina i iznosa koji je trebao biti plaćen iznosi upravo 60.523,87 KM, uvažavajući pri tome i 2 uvoza u kojima nisu ispunjena bitna obilježja bića krivičnog djela carinske prijevare iz člana 216. stav 1. KZ BiH. Međutim, imajući na umu 6 uvoza koji svaki pojedinačno ispunjava bitno obilježje bića krivičnog djela carinske prijevare, gdje iznosi prelaze census od 5.000,00 KM, Sud je prema nalazu i mišljenju vještaka Kerime Prašljivić utvrdio van svake sumnje da je optuženi počinjenjem krivičnog djela carinske prijevare kod ovih 6 uvoza izbjegao plaćanje

carinskih dažbina u iznosu od 53.237,28 KM, u pojedinačnim iznosima većim od 5.000,00 KM.

Pored toga, UIO je izdala preduzeću "Omerta" Odobrenje za vanjsku obradu broj 03/4-2-UP/I-18-7390/06 dana 18.10.2006. godine. Ovo odobrenje se odnosilo na vanjsku obradu 56.049,00m² teksas platna koje platno je u postupku vanjske obrade trebala raditi firma "Tajkun" d.o.o. Novi Pazar R Srbija, pri čemu bi bilo obrađeno 29.345 komada muških pantalona. Iz navedenog odobrenja (7390/06) se vidi da ono važi od 18.10.2006. godine do 18.11.2006. godine, sa 6 mjeseci razduženja. Uvidom u dokaze (prijavu za privremeni izvoz broj EX 2 broj 66274 od 18.10.2006. godine i odobrenje za vanjsku obradu broj 03/4-2-UP/I-18-7390/06 dana 18.10.2006. godine, te JCI C 66274) utvrđeno je da je i izvezeno 56.049,00m² teksas platna u vrijednosti 40.035,00 EUR-a. I u ovom slučaju, kao i u prethodnom, prijavljeni su kompenzirajući proizvodi uz djelimično plaćanje uvoznih dažbina. Iz JCI C 72925 od 14.11.2006. godine (uz koju prijavu su priloženi i prijava za privremeni izvoz broj EX 2 broj 66274 i odobrenje za vanjsku obradu broj 03/4-2-UP/I-18-7390/06) Sud zaključuje da je "Omerta" po JCI C 72925 od 14.11.2006. godine uvezla 2725 komada teksas pantalona od preduzeća "Tajkun" iz Novog Pazara kao kompenzaciju po već pomenutom odobrenju i prijavi za privremeni izvoz, plativši carinske dažbine u iznosu od 1.535,39 KM. Također, utvrđeno je da preduzeće "Omerta" nije u odobrenom roku razdužilo preostalih 50.844,25m² teksas platna u vrijednosti od 71.030,50 KM, odnosno 26.620 komada pantalona (ovo je količina koja predstavlja razliku između predviđenih 29.345 komada i uvezenih 2725 komada teksas pantalona). Za navedenu količinu od 50.844,25m² teksas platna preduzeće "Omerta" je putem špedicije "Bihor" podnijelo UIO – Carinska ispostava Sarajevo razdužni list broj EX 2 broj 66274 i odobrenje za vanjsku obradu broj 03/4-2-UP/I-18-7390/06, na osnovu kojih je prijavilo uvoze po JCI C 68672, C 69843, C 69852, C 70139, C 70921, C 71256, C 72043 i C 72914. Na ovaj način optuženi pokušava razdužiti 6 već pomenutih spornih uvoza po navedenim prijavama i dva uvoza kod kojih nije ostvareno biće krivičnog djela carinske prijevarc iz člana 216. stav 1. KZ BiH. Međutim, nesporno je da su ove prijave već ranije bile razdužene po razdužnom listu EX 2 broj 64793. Ovakav zaključak Sud je donio nakon izvršenog uvida i ocjene navedenih JCI, uvidom u nalaz i mišljenje vještaka Kerime Prašljivić i uz saslušanje svjedoka Mulaza Sijarića, Gorana Jovovića i Sevdije Rahmanović. Svjedokinja Sevdija Rahmanović je ispred UIO vršila analizu dokumentacije koja je privremeno oduzeta od preduzeća „Omerta“ a koja se odnosila na vanjsko poslovanje ovog preduzeća. Ova svjedokinja potvrđuje da je optuženi (posredstvom špediterske firme „Bihor“) koristio razduženo odobrenje za vanjsku obradu broj 03/4-UP/I-18-7295/06 od 12.10.2006. godine i prijavu za privremeni izvoz Ex 2 broj 64793 prilikom 6 (osam) spornih uvoza.

Jasno je da je optuženi u odnosu na odobrenje za vanjsku obradu broj 7295/06 od 12.10.2006. godine (koje je u potpunosti razduženo) nezakonito koristio to odobrenje i prijavu za privremeni izvoz Ex 2 broj 64793 od 12.10.2006. godine, prilikom 6 spornih uvoza. Nakon toga, optuženi je pokušao ovih 6 pojedinačnih uvoza ponovo razdužiti koristeći novo odobrenje (broj 03/4-UP/I-18-7390/06 od 18.10.2006. godine). Uzimajući u obzir da je ovo odobrenje (7390/06) djelimično iskorišteno uvozom 2725 komada muških teksas pantalona, a da je već ranije pokušano razduženje 6 uvoza (ne računajući 2 uvoza u kojima iznos neplaćenih dažbina nije prešao prag od 5.000,00 KM), a koji se u svakom slučaju ne mogu uklopiti u neiskorištenu količinu teksas platna od 50.844m² na koju se odnosi Odobrenje broj 7390/06, jasno je postojanje namjere kod optuženog da se nezakonito izbjegne plaćanje uvoznih dažbina.

Kad se uzmu u obzir utvrđene činjenične okolnosti i radnje koje je preduzeo optuženi, iste sasvim objektivno ukazuju na njegovu svijest, volju i namjeru upravljenu na činjenje upravo ovog krivičnog djela. Sud cijeni da je izvedenim dokazima, posebno onima koji dokazuju da je isto odobrenje korišteno prilikom 6 spornih uvoza, dokazano da je optuženi bio svjestan i htio da podnošenjem krivotvorenih carinskih isprava izbjegne, odnosno da omogući preduzeću "Omerta" izbjegavanje plaćanje carinskih dažbina koje se plaćaju prigodom uvoza robe. Navedene činjenice ukazuju na zaključak da je upravo optuženi kod svih 6 krivičnopravnih radnji carinske prijave koje čine produženo krivično djelo postupao sa umišljajem kao oblikom vinsti u izvršenju krivičnog djela. Optuženi je bio svjestan da su navedene prijave već razdužene po razdužnom listu Ex 2 broj 64793, ali ih je svjesno ponovo upotrijebio, počinivši na taj način predmetno krivično djelo carinske prijave. Njegov dalji pokušaj korištenja odobrenja broj 7390/06 za 6 spornih uvoza koje je već pokušao razdužiti potvrđuju njegovu svijest i htijenje da počini krivično djelo koje mu se stavlja na teret tačkom 1. optužnice. Navode odbrane da se radi o grešci optuženog u vođenju dokumentacije Sud ne nalazi osnovanim iz razloga što prema članu 313. Odluke o provedbenim propisima ZCP BiH „*carinski organi zahtijevaju od imaoaca, operatora ili određenog držaoaca skladišta da vodi evidenciju, osim u slučaju privremenog uvoza ili kada to ne smatraju neophodnim*“. U ovom konkretnom slučaju, kako je to vještak Kerima Prašljivić navela, radi se o obavezi preduzeća „Omerta“ da vodi evidenciju o realizaciji odobrenja (kada je izdato, do kada važi, šta se može uvesti na osnovu njega, kada je razduženo), što u konkretnom slučaju nije ispoštovano. Prema tome, jasno je da je namjera optuženog da davanjem lažnih podataka, odnosno korištenjem razduženog odobrenja, izbjegne plaćanje dažbina na koje je bio zakonom obavezan.

Prema nalazu i mišljenju vještaka Kerime Prašljivić stoji utvrđenim da su, pored pomenutih odobrenja i uvoza, preduzeću "Omerta" od strane UIO izdata još dva odobrenja, i to: Odobrenje broj 03/4-2-UP/I-18-7661/06 od 27.10.2006. godine i Odobrenje za vanjsku obradu UIO broj 03/4-2-UP/I-18-7685/06 od 30.10.2006. godine.

U pogledu odobrenja koje je izdato od strane UIO na zahtjev preduzeća "Omerta" d.o.o od 26.10.2006. godine (odobrenje broj 03/4-2-UP/I-18-7661/06 od 27.10.2006. godine), iz istog se vidi da će firma "Tajkun" iz Novog Pazara vršiti vanjsku obradu. Naime, od 57.249,76m² teksas platna se vrši vanjska obrada za 26.236 komada muških pantalona i 2420 komada muških jakni. Također, iz ovog odobrenja je vidljivo da ono važi od 27.10.2006. godine do 27.11.2006. godine sa periodom važenja od 6 mjeseci. Iz izvedenih dokaza, posebno pomenutog odobrenja i prijave za privremeni izvoz EX 2 broj 68590 od 27.10.2006. godine, proizilazi da je izvezen naznačeni iznos od 57.249,76m² u vrijednosti od 52.097,28 eura. I u ovom slučaju se radilo o prijavljenim kompenzirajućim proizvodima uz djelimično plaćanje uvoznih dažbina, a što je očit u podnesenim prijavama IM – 6 JCI C 74348 od 18.11.2006. godine, C 74902 od 21.11.2006. godine, C 75255 od 22.11.2006. godine, C 77396 od 29.11.2006. godine, C 77409 od 29.11.2006. godine, C 78976 od 05.12.2006. godine, C 80105 od 08.12.2006. godine i C 81106 od 12.12.2006. godine. Uz ove prijave su priloženi prijava za privremeni izvoz EX 2 broj 68590 od 27.10.2006. godine i odobrenje broj 03/4-2-UP/I-18-7661/06 od 27.10.2006. godine. Prema iznesenim činjenicama, preduzeće "Omerta" je na osnovu ovih prijava uvezlo 16211 komada teksas pantalona od preduzeća od preduzeća "Tajkun" iz Novog Pazara, kao kompenzaciju po pomenutom odobrenju broj 7661/06. Naplaćene djelimične carinske dažbine u ovom slučaju su iznosile 8.371,95 KM. Međutim, uvidom u prijavu C 81106 od 12.12.2006. godine utvrđeno je da nije izvršena procjena robe od strane carine tako da su obračunate carinske dažbine po cijeni jednog komada iznosile 0,782 KM. Ukupne carinske dažbine koje je preduzeće

“Omerta” prilikom ovog uvoza bilo obavezno platiti da je obračun urađen po procijenjenoj vrijednosti od strane carine, iznosio bi 14.662,91 KM. Preduzeće “Omerta” nije razdužila u odobrenom roku količinu od 36.286,75m² teksas platna (što iznosi 10.025 komada pantalona i 2420 komada muških jakni) u vrijednosti od 46.786,29 KM. Ova količina je, u stvari, razlika između izvezene količine (57.249,76m², odnosno 26.236 komada muških pantalona i 2420 komada muških jakni) i uvezene robe (16211 komada teksas pantalona).

Sljedeće odobrenje za vanjsku obradu UIO je preduzeću “Omerta” izdala na zahtjev od 27.10.2006. godine, i to je odobrenje broj 03/4-2-UP/I-18-7685/06 od 30.10.2006. godine i ono je važno od 30.10.2006. godine do 30.11.2006. godine. Prema ovom odobrenju firma “Tajkun” iz Novog Pazara je trebala raditi vanjsku obradu, na način da od 43.890,00m² somot platna vrši vanjsku obradu za 22.979 komada muških pantalona. Da je izvezena čitava količina somot platna od 43.890,00m² u vrijednosti od 32478,60 eura potvrđeno je u prijavi za privremeni izvoz EX 2 broj 69194 od 30.10.2006. godine. Također, potvrđeno je da se i ovom slučaju radilo o prijavljenim kompenzirajućim proizvodima uz djelimično plaćanje uvoznih dažbina, a što se vidi iz prijava JCI C 72911 od 14.11.2006. godine, C 74342 od 18.11.2006. godine, C 74899 od 21.11.2006. godine, C 75251 od 22.11.2006. godine, C 77399 od 29.11.2006. godine, C 77407 od 29.11.2006. godine, C 78984 od 05.12.2006. godine, C 80099 od 18.12.2006. godine i C 81109 od 12.12.2006. godine. Međutim, preduzeće “Omerta” je na osnovu ovih prijava i prijave za privremeni izvoz EX 2 broj 68293, u skladu sa odobrenjem UIO 7685/06 uvezlo 8251 komad muških pantalona kao kompenzaciju. Na ovaj uvoz plaćene su djelimične carinske dažbine u iznosu od 4.669,15 KM. Pored toga, uvidom u prijavu JCI C 81109 je utvrđeno da procjenu robe nije vršila carina pa su obračunate carinske dažbine u iznosu od 0,782 po jednom komadu. S druge strane, da je izvršeno carinsko obračunavanje carine, ukupne carinske dažbine bi iznosile 5.036,80 KM. U skladu sa navedenim činjenicama, jasno je da preduzeće “Omerta” količinu od 28.130,59m² somot platna (odnosno 14.728 komada pantalona) u vrijednosti od 40.713,80 KM nije razdužilo. Ova količina je, u stvari, razlika između izvezene količine somot platna (43.890,00m², odnosno 22.979 komada muških pantalona) i uvezene robe (8.251 komada somot pantalona).

Sud je uzео u obzir ova odobrenja i mišljenje vještaka Kerime Prašljivić u pogledu njih, te u skladu sa tim nalazi da ova odobrenja nisu razdužena.

Član 216. stav 1. KZ BiH određuje: “Ko u namjeri da on ili ko drugi izbjegne plaćanje carine ili drugih dažbina koje se plaćaju prigodom uvoza robe a čiji iznos prelazi 5.000 KM. načini ili podnese carinskom organu krivotvorenu carinsku ispravu, uvjerenje ili drugi dokument koji je lažan, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine”.

Ocjenom izvedenih dokaza, Sud nalazi utvrđenim da je optuženi namjerno koristio lažne carinske isprave (JCI) kršeći tako carinske propise (Zakon o carinskoj politici BiH, Odluka o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici BiH) sa ciljem izbjegavanja, odnosno omogućavanja preduzeću “Omerta” izbjegavanja plaćanja carinskih i drugih obaveza prilikom uvoza robe, pri čemu je iznos svake pojedinačne obaveze koju je izbjegao platiti prešao 5.000,00 KM, što je zakonom propisana granica koju je neophodno preći da bi bilo ostvareno biće krivičnog djela carinske prijevare iz člana 216. stav 1. KZ BiH, kada se ima u vidu da svaki od ovih 6 uvoza pojedinačno predstavlja istovrsnu krivičnopravnu radnju carinske prijevare, koja svaka zasebno sadrži bitna obilježja bića krivičnog djela naprijed navedenog, a koje radnje je optuženi činio u jednom kratkom vremenskom periodu. Uvažavajući ove objedinjavajuće elemente sa životnog, logično pravnog aspekta Sud nalazi da ove radnje predstavljaju

jedinstvo cjeline krivičnopravne radnje, odnosno jedinstveno produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. KZ BiH, za koje krivično djelo je Sud optuženog oglasio krivim.

2. Krivično djelo porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH

Tačkom 2. optužnice optuženom Semiru Pružljaninu se stavlja na teret počinjenje krivičnog djela porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH.

Pomenuta odredba propisuje: *“Ko izbjegne plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine ili doprinosa socijalnog osiguranja, ne dajući zahtjevane podatke ili dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima ili o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa ovakvih obaveza, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi iznos od 10.000 KM, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine”.*

Jasno je iz ove definicije da je postojanje ovog krivičnog djela uslovljeno postojanjem blanketnog propisa, odnosno propisa iz kojeg proizilazi (u ovom slučaju) obaveza plaćanja poreskih davanja. Taj blanketni propis je Zakon o porezu na dodatnu vrijednost (PDV), te Pravilnik o primjeni Zakona o PDV-u. Sud će ukratko pomenuti relevantne odredbe vezane za ova pitanja.

Zakon o PDV-u u članu 11. određuje *“ PDV se obračunava na sva dobra koja se uvoze.”* Optuženi je, prema članu 13. istog zakona lice koje podliježe obavezi plaćanja PDV-a.

Prema članu 37. Zakona o PDV propisano je, između ostalog *“Svako lice koje se registruje kao PDV obveznik ima pravo na proporcionalni odbitak ulaznog poreza na dobra koja ima na zalihama na dan prije nego što se prvi put registruje kao PDV obveznik.....”*

Prema članu 77. Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u: *“Lice iz člana 37. Zakona, koje se registruje kao PDV obveznik podnosi Upravi zahtjev za proporcionalni odbitak ulaznog poreza za dobra koja ima na zalihama koje se vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti (sa uključenim PDV-om) ili tržišnoj vrijednosti ako je ona niža.”*

Član 57. Zakona o porezu na dodatnu vrijednost propisuje da *“svako lice čije oporezivi promet dobrima ili uslugama i promet dobrima oslobođenim uz kredit u prethodnoj godini prelazi ili je vjerovatno da će preći prag od 50.000 KM dužno je da se registriira kao poreski obveznik”.*

U članu 37. Pravilnika o primjeni Zakona o PDV je propisano: *“Uvoznik je lice koje je u jedinstvenoj carinskoj ispravi navedeno kao primalac robe, u rubrici broj 8.”*

Član 62. Pravilnika o primjeni Zakona o PDV (Zakon) određuje: *“Ulazni porez je iznos PDV-a koji je u skladu sa članom 55. Zakona posebno iskazan na poreznim fakturama, za promet dobara i usluga koje su poreznom obvezniku izvršili drugi porezni obveznici, kao i iznos PDV-a koji je plaćen prilikom uvoza i posebno iskazan u jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI)”.*

Član 63. stav 2. Pravilnika propisuje: *“Lica koja nisu obveznici poreza na dodatnu vrijednost, nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza. Isto se odnosi i na lica koja obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođenih porezu na dodatnu vrijednost”.*

Optuženi je, kako je već obrazloženo u odnosu na tačku 1. optužnice, izvršio upis preduzeća "Omerta" d.o.o. Sarajevo u Registar suda, sa sjedištem u ul. Pavla Lukača 9, Sarajevo.

Knjigovodstvo navedenog preduzeća su vodile Fahira Hodžić i Zijada Jahović, što potvrđuju obje ove svjedokinje u svojim iskazima. Svjedokinja Fahira Hodžić kazuje da je u oktobru 2006. godine stupila u kontakt sa licem po imenu Sead (svjedokinja mu ne zna prezime, poznato joj je da je bio vlasnik firme "Tajkun" u Novom Pazaru, koja je radila obradu materijala) u vezi vođenja knjigovodstva firme "Omerta". Prvi put su se sastali ona, imenovano lice, Semir Pružljanin, te njena prijateljica Zijada Jahović. Između navedenih lica je sačinjen usmeni dogovor da kompletno finansijsko knjigovodstvo za preduzeće "Omerta" vode Zijada Jahović i Fahira Hodžić. Po svjedočenju Fahire Hodžić, dokumentacija na osnovu koje su vodile knjige se sastojala od uvozne dokumentacije, faktura, jedinstvenih carinskih isprava (JCI) i faktura o doradi (u slučaju kada je bilo dorade). Određiva je da je preduzeće "Omerta" imalo registrovanu maloprodaju u vrijeme kada je ona vodila knjigovodstvo (do 01.12.2006. godine), ali nije imalo objekte za smještaj zaliha. Navodi svjedokinja Zijade Jahović su konzistentni sa navodima svjedokinja Hodžić da preduzeće "Omerta" nije imalo objekata za maloprodaju, niti prostorija za skladištenje.

Obje pomenute svjedokinje su saglasne da se optuženi kao poreski obveznik prijavio 30.11.2006. godine, a ne prije. Ovu činjenicu, na koju su ukazale pomenute svjedokinje, jasno potkrepljuju i materijalni dokazi prezentirani tokom pretresa, a to je prije svega vidljivo iz Zahtjeva za registraciju PDV obveznika broj 04/5-1/V-UP-17-2975/06 od 30.11.2006. godine i Rješenja Uprave za indirektno oporezivanje – Regionalni centar Sarajevo broj 04/1-17-UP/I-PDV-1866/06 od 04.12.2006. godine kojim je optuženom Semiru Pružljaninu odobren upis kao PDV obveznika, pod identifikacionim brojem 211152110006. Prilozi koji su podneseni uz zahtjev za registraciju (prije svega, Rješenje o upisu subjekta u sudski registar) potvrđuju da je preduzeće "Omerta" rješenjem Suda registrovana kako za veleprodaju, tako i za maloprodaju, kako je to i svjedokinja Fahira Hodžić potvrdila. U dopisu UIO-u naslovljenom sa Dostava popisa zaliha preduzeća "Omerta" na dan 01.12.2006. godine je navedeno da je dana 01.12.2006. godine na stanju bilo ukupno 665.420,07 KM vrijednosti robe (uključujući PDV). Ovaj dopis preduzeće "Omerta" je dostavilo UIO tek 21.12.2006. godine, iako je zahtjev za registraciju (kako je prethodno naznačeno) podnesen 30.11.2006. godine.

Uvidom u JCI C 64015 od 10.10.2006. godine, C 64313 od 11.10.2006. godine, C 64317 od 11.10.2006. godine, C 65004 od 13.10.2006. godine, C 65811 od 17.10.2006. godine, C 66290 od 19.10.2006. godine, C 66809 od 20.10.2006. godine, C 68293 od 27.10.2006. godine, C 68670 od 28.10.2006. godine, C 69848 od 02.11.2006. godine, C 69850 od 02.11.2006. godine, C 70143 od 03.11.2006. godine, C 70920 od 07.11.2006. godine, C 71255 od 08.11.2006. godine, C 72057 od 10.11.2006. godine, C 72915 od 14.11.2006. godine, C 72918 od 14.11.2006. godine, C 74349 od 18.11.2006. godine, C 74898 od 21.11.2006. godine, C 77390 od 29.11.2006. godine, C 77394 od 29.11.2006. godine, C 77403 od 29.11.2006. godine i C 78792 od 05.12.2006. godine, Sud zaključuje da je preduzeće "Omerta" ostvarilo uvoz 23 puta, i to od dobavljača Oznalbant iz Turske, Tajkun iz Srbije i Bumerang iz Srbije. Na ovu robu (nabavna vrijednost robe je 427.729,33 KM) plaćen je ulazni PDV u iznosu od 72.691,31 KM.

Svjedok Fahira Hodžić jasna je u svom iskazu da je cijene robe u maloprodaji formirao vlasnik, odnosno direktor preduzeća, optuženi Semir Pružljanin. Ove cijene su, kako tvrdi, formirane neovisno o činjenici da li je zaista bilo maloprodaje. S druge strane, u knjigovodstvu je iskazana maloprodajna vrijednost robe u iznosu od 553.843,60 KM. U pogledu formiranih cijena robe u maloprodaji vještak Kerima Prašljivić je tokom iznošenja stručnog mišljenja navela da je marža iznosila 31,8 % (marža predstavlja profit prodavača – razliku između iznosa koji je on platio/uložio za nabavku robe i iznosa koji je naplatio od kupca). Ovaj procenat je ona odredila sa obzirom na maržu koju je optuženi prikazivao u svom knjigovodstvu za robu u maloprodaji (roba u prodavnici), iako robe u maloprodaji nije bilo, niti je preduzeće imalo svoju prodavnicu.

Svjedoci Hasim Šabotić, Damir Vranješević i Borislav Čvoro su službena lica Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) i u tom svojstvu su dana 15.12.2006. godine vršili pretres prostorija preduzeća "Omerta". Ovi svjedoci su dali konzistentne iskaze kojima potvrđuju da na gore pomenutoj adresi, naznačenoj kao sjedište preduzeća "Omerta", nema nikakve firme (nema niti prostorija preduzeća, niti istaknutog naziva firme, niti bilo kakvog drugog znaka da se na toj adresi zaista nalazilo sjedište preduzeća "Omerta"). Ovi navodi su konstatovani u Službenoj zabilješci SIPA-e broj 17-03/2-113/06 od 18.12.2006. godine, kao i u Službenoj zabilješci SIPA-e broj 17-03/2-112/06 od 18.12.2006. godine. Svjedok Damir Vranješić potvrđuje da je prilikom navedenog pretresa ustanovljeno da se na adresi Pavla Lukača 9 nalazi samo stambeni objekat, dok svjedok Borislav Čvoro kazuje da su prostorije u kojima su Zijada Jahović i Fahira Hodžić vodile knjigovodstvo preduzeća "Omerta" u stvari bile smještene na adresi Antuna Hangija 6 u Sarajevu, što potvrđuju i ove svjedokinje. Na ovoj adresi, tokom pretresa prostorija dana 15.12.2006. godine, oduzeta je finansijska dokumentacija preduzeća "Omerta", te je ista popisana u Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta SIPA broj: 17-03/2-04-3-18/06 od 15.12.2006. godine. Gore pomenuti djelatnici SIPA-e su saglasni u svojim svjedočenjima da u momentu kada je optuženi lišen slobode, kada je izvršen pretres poslovnih prostorija preduzeća "Omerta" (15.12.2006. godine), u istim nije bilo nikakve robe na stanju. Međutim, iz dokaza, konto kartice broj 132000 za preduzeće „Omerta“, vidi se da je roba prikazana u prodavnici. I svjedokinja Jasminka Šarčević (zaposlena u UIO, vršila je analizu oduzete finansijske dokumentacije preduzeća "Omerta") je tokom svjedočenja dala iskaz saglasan sa iskazima službenika SIPA-e (Hasim Šabotić, Damir Vranješić i Borislav Čvoro) da prilikom pretresa prostorija preduzeća "Omerta" dana 15.12.2006. godine u istim nije bilo nikakve robe.

Pored toga, svjedok Hasim Šabotić uvjerljiv je da je preduzeće "Omerta" imalo 2 otvorena transakcijska računa (kod Raiffeisen banke-broj računa je 1610000057440016 i HVB Central profit banke-broj računa je 1291049405090175), preko kojih računa nije bilo prometa od maloprodaje. Prema njegovim navodima, transakcije na navedenim računima vršene su na način da su novčani iznosi koji su uplaćivani na njih, odmah prosljeđivani dalje, tako da nije bilo iskazanog prometa, iako se radilo o prometu robe čija je vrijednost bila 427.729,33 KM. Iako se radi o ovako velikoj vrijednosti (pa u skladu sa tim i količini robe), ne zna se kome je ista prodana, jer takvo što nije iskazano u knjigovodstvu koje su vodile svjedokinje Fahira Hodžić i Zijada Jahović.

Ranije pomenuta svjedokinja Jasminka Šarčević nije mogla znati kakvo je stanje na zalihama bilo na dan 01.12.2006. godine, iz razloga što u vrijeme kada je ona obavljala analizu oduzete dokumentacije, u prostorijama preduzeća nije bilo nikakve robe.

Imajući u vidu tu činjenicu kao i činjenicu da podatak o stanju na zalihama nije podnesen uz zahtjev za registraciju, svjedokinja je za sačinjavanje analize predmetne dokumentacije koristila činjenicu da 15.12.2006. godine nije bilo nikakve robe na zalihama. Ista je navela da je optuženi knjižio ulazni porez i u vrijeme kada nije bio poreski obveznik. Prilikom podnošenja zahtjeva za registraciju PDV obveznika (30.11.2006. godine), optuženi je podnio podatke o ulaznom PDV koji je knjižen do tog trenutka i taj porez mu je priznat (iznos plaćenog ulaznog poreza od 72.691,31 KM).

Kako je već prethodno pomenuto, vještak Kerima Prašljivić je tokom glavnog pretresa obrazložila sačinjeni nalaz i iznijela mišljenje i u pogledu navoda vezanih za radnje koje prema optužbi predstavljaju krivično djelo porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH. Vezano za robu koju je preduzeće "Omerta" d.o.o uvozilo u periodu od njegovog osnivanja do 15.12.2006. godine, vještak je naznačila da se jasno razlikuju 2 perioda u poslovanju preduzeća "Omerta", pri čemu je prvi period od osnivanja do 01.12.2006. godine, a drugi od 01.12.2006. godine do 15.12.2006. godine.

Prema nalazu i mišljenju vještaka Prašljivić, njenim datim objašnjenjima na glavnom pretresu, te Uvidom u bruto bilans preduzeća "Omerta" za 2006. godinu, utvrđeno da je na kontu (računu) 131000-roba u vlastitom skladištu) sa danom 01.12.2006. godine evidentiran iznos od 238.848,75 KM (nabavna cijena robe u koju je uključena fakturna vrijednost dobavljača i zavisni troškovi). PDV koji je iskazan na prethodno navedenim carinskim ispravama i uplaćen putem špedicije "Bihor" naznačen je kao povratni PDV na kontu (računu) 260000-ulazni PDV. U skladu sa stručnim mišljenjem vještaka, ovaj PDV je trebao biti uknjižen u nabavnu vrijednost robe, a ne kao povrat PDV-a. Također, iz prezentovane dokumentacije je vidljivo da u nabavnu vrijednost robe nije uračunata vrijednost dorade koju je radilo preduzeće "Tajkun" iz Novog Pazara, a što je bilo obavezno iz razloga što "Omerta" do 01.12.2006. godine nije bila registrovani PDV obveznik. Iznos računa koje je preduzeće "Tajkun" ispostavilo preduzeću "Omerta" za doradu po carinskim ispravama C 68670, C 77403 od 29.11.2006. godine, C 72057 od 10.11.2006. godine, C 71255 od 08.11.2006. godine, C 70920 od 07.11.2006. godine, C 70143 od 03.11.2006. godine i C 68670 od 28.10.2006. godine u vrijednosti od 10.569,51 KM trebalo je dodati na nabavnu vrijednost robe, ali to nije urađeno, nego je "Omerta" navedene račune knjižila direktno na troškove usluga na doradi proizvoda. Vještak je konstatovala da je nabavna vrijednost robe (da je pravilno izvršeno knjiženje na kontu 131000-roba u vlastitom skladištu), iznosila 309.921,16 KM (uključujući PDV).

Pored toga, uvidom u bruto bilans preduzeća "Omerta" za 2006. godinu utvrđeno je da je na kontu (računu) 120000-proizvodi u vlastitom skladištu sa danom 01.12.2006. godine zabilježen iznos od 178.817,36 KM koji predstavlja nabavnu cijenu proizvoda u koju je uključena vrijednost materijala izvezenog na doradu, usluge dorade i zavisni troškovi. PDV koji je uplaćen iskazan je kao povratni PDV na kontu (računu) 260000-ulazni PDV. Kao i u slučaju prikazane robe u vlastitom skladištu, i ovdje je preduzeće "Omerta" bilo obavezno da uplaćenim PDV-om poveća nabavnu vrijednost robe u skladištu, iz razloga što do 01.12.2006. godine nije bilo registrovano kao PDV obveznik. Da je vršeno pravilno knjiženje na kontu (računu) 120000-proizvodi u vlastitom skladištu, nabavna vrijednost robe bi bila 185.051,39 KM (uključujući PDV).

Prema tome, ukupna nabavna vrijednost robe iskazane kao roba i proizvodi na zalihama (u skladištu) iznosila bi 494.972,55 KM, u koju je uključen PDV (zbir nabavne vrijednosti robe u iznosu od 309.921,26 KM i nabavne vrijednosti proizvoda u iznosu

od 185.051,39 KM). Iznos ovih zaliha robe i gotovih proizvoda na dan 01.12.2006. godine u preduzeću "Omerta", bez PDV, bio bi 428.235,62 KM (238.848,75 KM + 178.817,36 KM + 10569,51 KM).

Preduzeće "Omerta" je dostavilo podatke o zalihama robe UIO Regionalnom centru Sarajevo, a koje zalihe su evidentirane na kontu (računu) 132000 (roba u prodavnici). Tom prilikom iskazana vrijednost robe je iznosila 553.843,60 KM (bez PDV). Ova maloprodajna vrijednost korigovana za usluge dorade (u iznosu od 10.569,51 KM) iznosi 564.413,11 KM (bez PDV). Prema tome, razlika u cijeni robe na dan 01.12.2006. godine iznosi 136.177,49 KM (razlika između 564.413,11 KM i 428.235,63 KM). U tom smislu, iznos PDV-a na nabavnu vrijednost robe (428.235,63 KM) iznosi 72.691,31, dok PDV na vrijednost robe u maloprodaji (564.413,11KM) iznosi 95.950,23 KM.

Drugi period poslovanja ovog preduzeća obuhvata period od 01.12.2006. godine do 15.12.2006. godine, i u tom periodu preduzeće "Omerta" je evidentiralo robu i gotove proizvode u skladištu po nabavnoj vrijednosti od 37.068,92 KM. Pri tome je ulazni PDV na ovu robu iznosio 5.954,338 KM, a maloprodajna vrijednost bez PDV za robu i gotove proizvode nabavljene u ovom periodu iznosila je 48.856,84 KM (PDV od 17 % na ovaj iznos je 8.305,66 KM). Ova maloprodajna vrijednost se dobila kada se na nabavnu vrijednost robe dodala marža od 31,8 %. Također, i uvidom u finansijsku dokumentaciju preduzeća "Omerta" može se zaključiti da je marža iznosila 31,8% (uvećanje nabavne vrijednosti za određeni postotak, da bi se dobila maloprodajna cijena, profit preduzeća).

Uzimajući u obzir zakonske odredbe u pogledu obaveze plaćanja poreza (član 20. Zakona o PDV-u: "*Poreska osnovica (u daljem tekstu: osnovica) jeste oporezivi iznos naknade (u novcu, stvarima ili uslugama) koju obveznik primi ili treba da primi za isporučena dobra ili pružene usluge, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom tih dobara ili usluga, u koju nije uključen PDV, ako ovim zakonom nije drukčije propisano*"), optuženi je morao platiti PDV u iznosu od 17 % na razliku između maloprodajne cijene i nabavne vrijednosti (dodana vrijednost).

Iz svega navedenog, nesporno je da ukupni PDV koji je optuženi trebao platiti iznosi 104.255,89 KM (95.950,23 KM i 8.305,66 KM). Međutim, iznos koji je u stvarnosti plaćen je ukupan iznos ulaznog poreza od 72.691,31 KM (66.736,93 KM i 5.954,38 KM). Iz toga proističe da je optuženi, putem svoga preduzeća utajio porez u iznosu od 31.564,58 KM.). U ovom slučaju, optuženi nije platio izlazni PDV, odnosno iznos PDV-a koji se plaća na profit – razlika između nabavne vrijednosti robe i cijene po kojoj se prodaje).

Sud cijeni da je van svake sumnje dokazano da je preduzeće "Omerta" u periodu od 10.10.2006. godine do 05.12.2006.godine uvezlo robu maloprodajne vrijednosti 613.269,95 KM (bez dodanog PDV-a). Odbrana optuženog nije ničim dovela u pitanje tvrdnju optužbe da je uvezenu robu optuženi prodao njemu poznatim kupcima prije 15.12.2006. godine.

Optuženi je, u skladu sa članom 57. Zakona o PDV-u, bio dužan da se registruje kao PDV obveznik u trenutku kada je promet preduzeća "Omerta" prešao iznos od 50.000,00 KM. Međutim, on to nije učinio do 30.11.2006. godine.

Član 3. Zakona o PDV-u kaže: "PDV se, u skladu s odredbama ovog zakona, plaća na: promet dobara i usluga (u daljnjem tekstu: promet dobara i usluga) koje poreski obveznik, u okviru obavljanja svojih djelatnosti, izvrši na teritoriji Bosne i Hercegovine uz naknadu; i uvoz dobara u Bosnu i Hercegovinu."

U članu 4. istog zakona je, između ostalog, određeno da je promet dobara "u smislu ovog zakona, prijenos prava raspolaganja na stvarima (u daljnjem tekstu: dobra) licu koje tim dobrima može raspolagati kao vlasnik. Dobrima se smatraju i voda, električna energija, plin, toplotna energija ili slično.

U skladu sa navedenim zakonskim odredbama optuženi je bio u obavezi da se registruje već prilikom prvog uvoza (po JCI C 64015 od 10.10.2006. godine), jer je već tada prešao prag od 50.000,00 KM. Čak i 30.11.2006. godine, uz podneseni zahtjev za registraciju, nije podnio podatak o stanju na zalihama na taj dan, čime je prekršio član 37. Zakona o PDV-u. Obzirom na ostvareni oporezivi promet koji nije prikazao u svom knjigovodstvu, optuženi je, na opisani način, izbjegao platiti PDV u iznosu od 31.564,58 KM, a da bi to prikrio u svom knjigovodstvu prikazao je da je sva uvezena roba na zalihama, kako ne bi bio obavezan obračunavati i prikazivati izlazni PDV.

Sud je ocjenom dokaza, posebno poklonivši vjeru stručnom nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke, Kerime Prašljivić, našao dokazanim van svake sumnje da je preduzeće "Omerta" bilo u obavezi da plati PDV na iznos od 613.269,95 KM (visina PDV-a na ovu vrijednost je 104.259,89 KM, a to je 17 % od iznosa od 613.269,95 KM - porezna stopa iznosi 17 % u skladu sa članom 23. Zakona o PDV-u). U mišljenju vještaka Prašljivić također je navedeno da je preduzeće "Omerta" na uvezenu robu (nabavne vrijednosti 427.729,33 KM) platilo ulazni PDV u iznosu od 72.691,31 KM. Iz ovih činjenica proističe da je iznos PDV-a koji je navedeno preduzeće bilo obavezno platiti upravo razliku između 104.259,89 KM i 72.691,31, što iznosi 31.564,58 KM.

Sud nalazi, cijeneći sve materijalne dokaze i svjedočenja, da je optuženi namjerno dao lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima sa ciljem izbjegavanja plaćanja obaveza propisanih poreskim zakonodavstvom BiH, te na taj način izbjegao plaćanje PDV-a u prethodno naznačenom iznosu od 31.564,58 KM, koji iznos svakako prelazi zakonom propisanu granicu od 10.000,00 KM, da bi bilo ostvareno bitno obilježje bića krivičnog djela poreske utaje. Shodno tome, Sud nalazi da je ovim radnjama optuženi počinio krivično djelo poreske utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH. Kada se uzmu u obzir utvrđene činjenice, okolnosti i radnje koje je poduzeo optuženi, iste sasvim objektivno ukazuju i kod ove krivičnopravne radnje na svijet, volju i namjeru optuženog što daje osnov za zaključak Suda da je optuženi i kod ove krivičnopravne radnje postupao sa umišljajem, kao oblikom vinosti u izvršenju krivičnog djela.

Kako se u ovom slučaju kod optuženog radilo o sticaju naprijed navedenih krivičnopravnih radnji, za koje ga je Sud optuženog oglasio krivim, prilikom utvrđivanja pojedinačnih kazni zatvora Sud je, na strani optuženog, cijenio kako olakšavajuće, tako i otežavajuće okolnosti. Od olakšavajućih okolnosti na strani optuženog Sud je cijenio životnu dob optuženog (radi se o osobi mlađe životne dobi), činjenicu da do sada nije krivično odgovarao, kao i njegovo korektno držanje pred Sudom. Otežavajuće okolnosti na strani optuženog Sud je našao u upornosti optuženog u izvršenju krivičnopravnih radnji, prije svega kod izvršenja krivičnopravnih radnji carinske prijave, a uz to i broj krivičnopravnih radnji u licu produženog krivičnog djela carinske prijave iz člana 216. stav 1. KZ BiH, gdje se po nalaženju Suda radi o

većem broju istovrsnih krivičnopравnih radnji. Uz sve ovo, Sud je kao otežavajuću okolnost cijenio i iznose imovinske koristi pribavljene izvršenjem krivičnog djela, koji po ocjeni Suda predstavljaju relativno veće iznose, uvažavajući materijalne prilike građana u BiH.

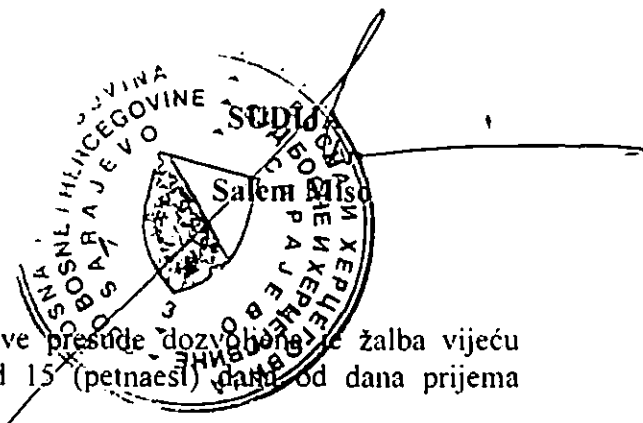
Ocjenom svih okolnosti, kao i težine krivičnih djela, te optuženog kao počinioca ovih krivičnopравnih radnji, Sud je optuženom za počinjeno produženo krivično djelo carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. KZ BiH utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 4 (četiri) mjeseca. Za počinjeno krivično djelo porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH Sud je optuženom utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 3 (tri) mjeseca. Budući da se radi o sticaju krivičnih djela Sud je, uz primjenu odredbi iz člana 53. KZ BiH, optuženog osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci, cijeneći da je ovo adekvatna i srazmjerna krivičnopравna sankcija kako težini krivičnih djela, tako i optuženom kao njihovom počiniocu. Sud nalazi da će se istom postići svrha kažnjavanja iz člana 39. KZ BiH, kojom će se, prije svega, vaspitno uticati na optuženog da ubuduće ne čini krivična djela, a i preventivno uticati na druge da ne čine krivičnopравne radnje.

Odredbe člana 110. KZ BiH propisuju da niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom. Izricanjem mjere oduzimanja imovinske koristi stečene na protupravan način učinitelj krivičnog djela lišava se imovinske koristi koju je stekao na protupravan način. Sud protupravno stečenu imovinsku korist oduzima po službenoj dužnosti, bez obzira da li postoji prijedlog tužioca u tom smjeru. I član 111. KZ BiH određuje da će svaka imovinska korist koja je pribavljena krivičnim djelom oduzeti od osobe čija je krivična odgovornost utvrđena u postupku koji se vodi protiv te osobe. U ovom slučaju, Sud je optuženog oglosio krivim za počinjenje produženog krivičnog djela carinske prijevare iz člana 216. stav 1. u vezi sa članom 54. KZ BiH, pri čemu izbjegnute carinske dažbine iznose 53.237,28 KM, dok je počinjenjem krivičnog djela porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH optuženi stekao korist u iznosu od 31.564,58 KM. Budući da se u oba slučaja radi o protupravno stečenoj imovinskoj koristi, Sud je u skladu sa članom 110. u vezi sa članom 111. KZ BiH, optuženog obavezao na plaćanje iznosa od 84.801,86 KM, u roku od 15 (petnaest) dana od dana pravosnažnosti presude, a koji iznos predstavlja ukupnu imovinsku korist pribavljenu počinjenjem krivičnih djela za koje je optuženi oglašen krivim (zbir iznosa od 53.237,28 KM i 31.564,58 KM).

Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH, optuženi se obavezuje da naknadi troškove krivičnog postupka, a o visini troškova krivičnog postupka Sud će odlučiti posebnim rješenjem po pribavljanju podataka.

Zapisničar

Lejla Konjić
Lejla Konjić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja Suda BiH u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema pismenog otpravka presude.